

Program nauczania przedmiotu obowiązkowego na Wydziale Lekarskim
w roku akademickim 2011/2012

Nazwa przedmiotu: **Rehabilitacja**

Osoba odpowiedzialna za nauczanie przedmiotu: **prof. dr hab. Zdzisława Wrzosek**

Nazwiska osób prowadzących zajęcia:

wykłady:	prof. dr hab. Zdzisława Wrzosek – kierownik Zakładu Rehabilitacji WL AM
----------	---

ćwiczenia:	dr n. med. Edyta Sutkowska – adiunkt Zakładu Rehabilitacji WL AM dr n. k.f. Iwona Demczyszak – adiunkt Zakładu Rehabilitacji WL AM dr Piotr Koprowski – starszy wykładowca Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu lek. med. Zofia Niedźwiedz – specjalista Neurologii i Rehabilitacji Medycznej lek. med. Michał Sokołowski - asystent Zakładu Rehabilitacji WL AM
------------	--

seminaria:	dr n. k.f. Iwona Demczyszak – adiunkt Zakładu Rehabilitacji WL AM
------------	---

Nazwa jednostki (jednostek) realizującej przedmiot:
Zakład Rehabilitacji

Miejsce przedmiotu w programie studiów: Rok **V** Semestr **IX (zimowy) i X (letni)**

Liczba godzin
-30

Jednostka(i) uczestniczące w nauczaniu przedmiotu	Semestr zimowy		
	W	Ć	S
Zakład Rehabilitacji	6	8	2
Razem:	6	8	2

Jednostka(i) uczestniczące w nauczaniu przedmiotu	Semestr letni		
	W	Ć	S
Zakład Rehabilitacji	-	12	2
Razem:	-	12	2

Liczebność grup studenckich na podstawie Uchwały Senatu AM z 2007 r. wynosi: wykłady: **1 grupa wykładowa**, ćwiczenia: **grupa 6 osobowa**, seminarium: **grupa 20-30 osobowa**

Cel nauczania przedmiotu

Kształcenie z zakresu Rehabilitacji, zgodnie z wytycznymi standardu nauczania dla kierunku lekarskiego z dnia 18 sierpnia 2004 roku (Dz. U. Nr 194, poz. 1985), obejmuje cykl 30 godzin zajęć.

Treści kształcenia:

Pojęcie kalectwa, inwalidztwa i niepełnosprawności. Rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego, pomocy ortopedycznych i technicznych w usprawnianiu osób niepełnosprawnych. Rehabilitacja jako proces kompleksowy. Rehabilitacja w schorzeniach układów: krążenia, oddechowego, nerwowego i ruchu. Rehabilitacja w geriatric. Elementy orzecznictwa lekarskiego.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje:

Student powinien osiąść umiejętność oceny funkcjonalnej pacjenta niepełnosprawnego, znać podstawy fizjoterapii oraz wskazania i przeciwwskazania do jej zastosowania. Wykazać się znajomością fizjologii i patologii wysiłku fizycznego oraz jego wpływu na układy czynnościowe człowieka w szczególności układu krążenia i oddychania. Powinien umieć ocenić problemy osoby niepełnosprawnej oraz opracować prosty program kompleksowej rehabilitacji w poszczególnych dysfunkcjach. Powinien znać zasady doboru zaopatrzenia ortopedycznego.

Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego i potrafi zaproponować program rehabilitacji w

- chorobach układu nerwowo-mięśniowego - zespołach korzeniowych kręgosłupa (rwa kulszowa)
- chorobach reumatycznych - chorobach układowych tkanki łącznej, układowych zapaleniach naczyń, zapaleń stawów z zajęciem kręgosłupa, chorobach metabolicznych kości (osteoporoza), choroby zwyrodnieniowej stawów, dnie moczanowej
- chorobach układu oddechowego – chorobach dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmie oskrzelowej, rozstrzeni oskrzeli, mukowiscydozie, zakażeniach układu oddechowego, chorobach śródmiąższowych płuc, śródpiersia,
- chorobach układu krążenia – chorobie niedokrwiennej serca, wadach serca, niewydolności serca, chorobach naczyń tętnicznych i żylnych

Zna i rozumie przebieg i objawy procesu starzenia i zasady rehabilitacji w najczęściej występujących chorobach u osób starszych

Zna i rozumie pojęcie kalectwa, inwalidztwa i niepełnosprawności

Zna rolę i metody stosowane w rehabilitacji medycznej

W zakresie umiejętności, potrafi przeprowadzić wywiad lekarski z pacjentem dorosłym. Potrafi przeprowadzić wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną. Potrafi przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego i dziecka w każdym wieku. Dokonuje oceny funkcjonalnej pacjenta niepełnosprawnego. Potrafi zaproponować program rehabilitacji w najczęstszych chorobach

Zasadnicze treści przedmiotu

Przedmiot „Rehabilitacja” jest realizowany w formie ćwiczeń i seminariów.

W ramach ćwiczeń realizowane są zagadnienia z zakresu fizjoterapii w ortopedii, traumatologii i reumoortopedii, w chorobach naczyń i chorobach metabolicznych, u osób z chorobami układu krążenia, układu oddechowego i w obrębie układu nerwowego..

W ramach seminarium są realizowane zagadnienia z zakresu fizykoterapii, zaopatrzenia ortopedycznego i orzecznictwa lekarskiego.

Tematyka poszczególnych ćwiczeń i seminariów

Ćwiczenia - Semestr zimowy		
Tematyka ćwiczeń		Imię i nazwisko osoby prowadzącej zajęcia
	<p>Ćwiczenia z zakresu ortopedii, traumatologii i reumoortopedii: ocena sprawności układu ruchu w warunkach statycznych i dynamicznych w zakresie niezbędnym do kierowania i prowadzenia procesu fizjoterapii, programowanie optymalnego postępowania fizjoterapeutycznego w korelacji z wynikami badania przedmiotowego, zabiegi ortopedyczne pomocnicze w ortopedii, traumatologii i reumatologii - wyciągi, redresje, opatrunki gipsowe, profilaktyka i kompleksowa fizjoterapia następstw unieruchomienia i powikłań okołooperacyjnych, uwarunkowanie fizjoterapii w zależności od metod leczenia chorób i urazów układu ruchu, fizjoterapia osób operowanych z powodu następstw chorób reumatycznych.</p>	<p>prof. dr hab. Zdzisława Wrzosek – kierownik Zakładu Rehabilitacji WLKP AM Dr Koprowski – starszy wykładowca Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu lek. med. Michał Sokołowski - asystent Zakładu Rehabilitacji WLKP AM, dr n. med. Edyta Sutkowska – adiunkt Zakładu Rehabilitacji WLKP AM,</p>
	<p>Ćwiczenia z zakresu fizjoterapii w chorobach wewnętrznych- fizjoterapia u osób z chorobami układu krążenia: badanie czynnościowe układu krążenia (p/wskazania i wskazania do badań czynnościowych, rodzaje prób wysiłkowych, warunki bezpieczeństwa prób wysiłkowych, dobór obciążeń i technika przeprowadzania prób wysiłkowych, interpretacja wyników), zasady prewencji pierwotnej i wtórnej chorób układu krążenia, zasady współczesnego leczenia chorych z: chorobą niedokrwinną serca, nadciśnieniem tętniczym, po zabiegach kardiochirurgicznych</p>	<p>dr n. k.f. Iwona Demczyszak – adiunkt Zakładu Rehabilitacji WLKP AM dr n. med. Edyta Sutkowska – adiunkt Zakładu Rehabilitacji WLKP AM prof. dr hab. Zdzisława Wrzosek – kierownik Zakładu Rehabilitacji WLKP AM lek. med. Michał Sokołowski - asystent Zakładu Rehabilitacji WLKP AM,</p>

Ćwiczenia - Semestr letni		
Tematyka ćwiczeń		Imię i nazwisko osoby prowadzącej zajęcia
	<p>Ćwiczenia z zakresu protetyki i zaopatrzenia ortopedycznego oraz elementów orzecznictwa lekarskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> - dysfunkcje narządu ruchu wymagające wspomaganie ortotycznego; definicja ortezy - amputacja; wskazania dla amputacji; definicja protezy - biomechaniczne uwarunkowania zaopatrzenia ortotycznego kręgosłupa, kończyny górnej, kończyny dolnej - przegląd ortez stosowanych w dysfunkcji kręgosłupa, kończyny górnej, kończyny dolnej - biomechaniczne uwarunkowania zaopatrzenia protetycznego kończyny górnej, kończyny dolnej - przegląd współcześnie stosowanych protez kończyny górnej, kończyny dolnej - orzecznicza interpretacja objawów klinicznych dysfunkcji narządu ruchu -dokumentacja lekarska -nazewnictwo stanów pourazowych -orzecznictwo lekarskie dla celów odszkodowawczych -błędy medyczne -wybrane akty prawne regulujące relacje pomiędzy pacjentem, a lekarzem 	<p>Dr Koprowski – starszy wykładowca Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu</p> <p>prof. dr hab. Zdzisława Wrzosek – kierownik Zakładu Rehabilitacji WLKP AM</p> <p>lek. med. Michał Sokołowski - asystent Zakładu Rehabilitacji WLKP AM,</p> <p>dr n. med. Edyta Sutkowska – adiunkt Zakładu Rehabilitacji WLKP AM,</p>
	<p>Ćwiczenia z zakresu fizjoterapii w chorobach wewnętrznych- fizjoterapia w chorobach naczyń obwodowych i wybranych chorobach metabolicznych</p> <p>ocena wskazań i przeciwwskazań oraz dobór metod fizjoterapeutycznych w usprawnianiu chorych na podstawie wywiadu, badania przedmiotowego oraz badań dodatkowych, Zastosowanie zabiegów fizjoterapeutycznych w prewencji i leczeniu chorób naczyń i wybranych jednostkach metabolicznych w zależności od zaawansowania procesu chorobowego</p> <p>ocena wyrównania cukrzycy pod kątem zaplanowania działań fizjoterapeutycznych. Przygotowanie pacjentów z cukrzycą do kinezyterapii. Wykorzystanie fizjoterapii w prewencji zespołu polimetabolicznego i cukrzycy. Ocena powikłań cukrzycy i ich wpływ na możliwości zastosowania zabiegów fizjoterapeutycznych.</p>	<p>dr n. med. Edyta Sutkowska – adiunkt Zakładu Rehabilitacji WLKP AM,</p> <p>prof. dr hab. Zdzisława Wrzosek – kierownik Zakładu Rehabilitacji WLKP AM</p> <p>dr n. k.f. Iwona Demczyszak – adiunkt Zakładu Fizjoterapii WZP AM</p> <p>lek. med. Michał Sokołowski - asystent Zakładu Rehabilitacji WLKP AM,</p>

	<p>Ćwiczenia z zakresu fizjoterapii u osób z chorobami w obrębie układu nerwowego: badania czynnościowe w neurologii, zasady postępowania fizjoterapeutycznego u osób ze wzmożonym lub obniżonym napięciem mięśni, warunki doboru skojarzonej terapii p/bólowej (ułożeniowej, farmakologicznej i fizjoterapeutycznej), usprawnianie osób z chorobami przewlekłe postępującymi, nauka lokomocji i czynności samoobsługi, oraz dobór zaopatrzenia ortopedycznego w celu zwiększenia funkcjonalnej wydolności chorego.</p>	<p>prof. dr hab. Zdzisława Wrzosek – kierownik Zakładu Rehabilitacji WLKP AM lek. med. Michał Sokołowski - asystent Zakładu Rehabilitacji WLKP AM, dr n. k.f. Iwona Demczyszak – adiunkt Zakładu Fizjoterapii WZP AM dr n. med. Edyta Sutkowska – adiunkt Zakładu Rehabilitacji WLKP AM,</p>
--	---	--

Seminaria - Semestr zimowy		
	Tematyka seminariów	Imię i nazwisko osoby prowadzącej zajęcia
	<p>Seminarium z zakresu fizykoterapii definicja fizykoterapii i zastosowanie czynników fizykalnych w usprawnianiu leczniczym, rodzaje energii i zasady ich przekazywania, zmiany wywołane działaniem energii, dawkowanie energii leczniczych, zakłady i gabinety fizykoterapii (personel, pomieszczenia, stanowiska zabiegowe, dokumentacja), ogólne zasady wykonywania zabiegów z zakresu termoterapii, światło lecznictwa, elektroterapii, masażu, hydroterapii i balneoterapii, ocena mechanizmów i wyników leczenia.</p>	<p>dr n. k.f. Iwona Demczyszak – adiunkt Zakładu Fizjoterapii WZP AM</p>

Seminaria - Semestr letni		
Tematyka seminariów		Imię i nazwisko osoby prowadzącej zajęcia
	<p>Seminarium z zakresu fizjoterapii w chorobach wewnętrznych- fizjoterapia u osób z chorobami układu oddechowego</p> <p>–badania czynnościowe układu oddechowego (badanie spirometryczne, spirograficzne, gazometryczne krwi tętniczej),</p> <p>–postacie upośledzenia wentylacji płuc,</p> <p>–metody rehabilitacji w chorobach układu oddechowego (leczenie łożeniowe, nauka efektywnego oddychania i kaszlu, kinezyterapia oddechowa),</p> <p>–zasady usprawniania chorych z: wysiękowym zapaleniem opłucnej i płuc, z rozedmą płuc, rozstrzeniami oskrzeli, z dychawicą oskrzelową,</p> <p>–usprawnianie chorych po zabiegach operacyjnych na klatce piersiowej.</p>	<p>dr n. med. Edyta Sutkowska – adiunkt Zakładu Rehabilitacji WLKP AM,</p> <p>lek. med. Michał Sokołowski - wykładowca Zakładu Rehabilitacji WLKP AM,</p>

Kryteria zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

Kryterium zaliczenia:

Obowiązkowa obecność na wszystkich ćwiczeniach i seminarium.

Literatura:

Zalecana literatura:

Zalecana literatura:

Wrzosek Z., Bolanowski J.: „Rehabilitacja – podręcznik dla studentów medycyny.”, Wydawnictwo Akademii Medycznej we Wrocławiu, 2008

Kwolek A. /red./: „Rehabilitacja medyczna.”, Urban & Partner Wrocław, 2003

Marciniak W., Szulc A. /red./: „Wiktor Degi ortopedia i rehabilitacja.”, PZWL Warszawa, 2003

Rosławski A.: „Podstawy rehabilitacji ruchowej.”, S i T Warszawa, 1981

Weiss M., Zembaty A. /red./: „Fizjoterapia.”, PZWL Warszawa, 1983

Zaleca się lekturę następujących czasopism naukowych:

Ortopedia, Traumatologia, Rehabilitacja – wyd. Medsportpress Warszawa

Fizjoterapia Polska – wyd. Medsportpress Warszawa

Fizjoterapia – wyd. AWF Wrocław

Postępy Rehabilitacji – wyd. AWF Warszawa

Rehabilitacja medyczna – wyd. Elipsa-Jaim Kraków

Podpis osoby odpowiedzialnej za nauczanie przedmiotu

Podpisy osób współodpowiedzialnych za nauczanie przedmiotu (w przypadku przedmiotów koordynowanych)